

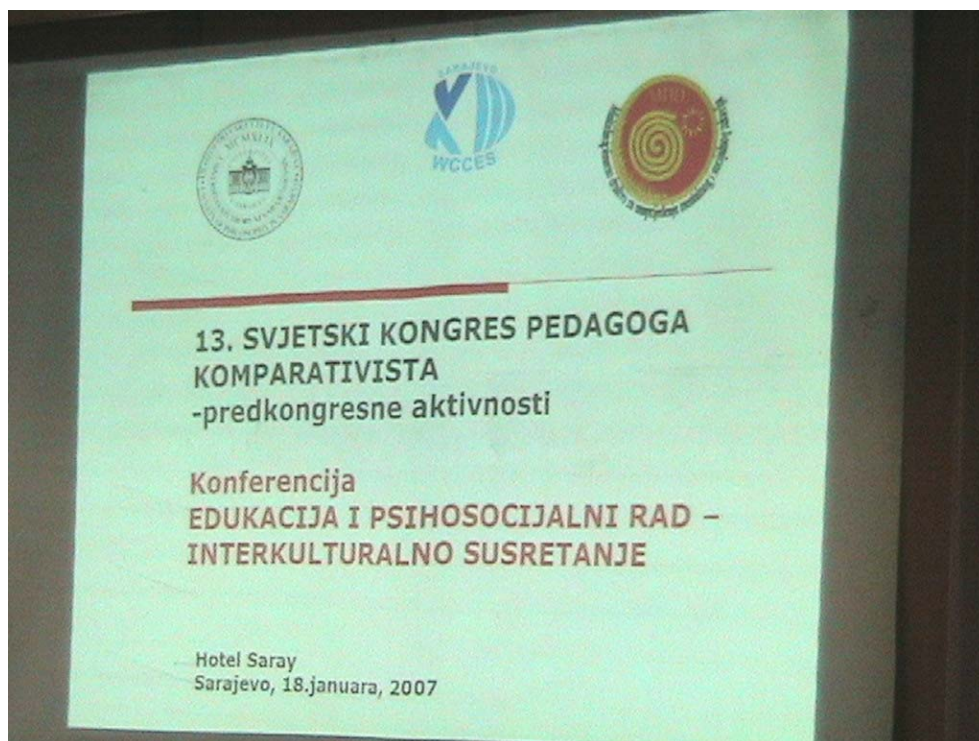
*Emina Dedić,
Larisa Kasumagić*

USUSRET XIII SVJETSKOM KONGRESU PEDAGOGA KOMPATIVISTA

Konferencija „Edukacija i psihosocijalni rad - interkulturalno susretanje“

U septembru 2007. godine, Sarajevo će biti domaćin XIII svjetskog kongresa pedagoga komparativista. S ciljem promoviranja kongresnih ideja i širenja duha komparativizma, u Sarajevu je održana jednodnevna konferencija „Edukacija i psihosocijalni rad – interkulturalno susretanje“ koja je okupila velik broj profesionalaca različitih pomagačkih struka.

Skup "Edukacija i psihosocijalni rad – interkulturalno susretanje" pripada onim andragoškim aktivnostima koje omogućuju ljudima susretanje i upoznavanje doprinoseći tako pozitivnom razvoju ljudske svijesti o stvaranju bliskih veza s drugim i drugačijim. Tamo gdje ljudi različitih identiteta uvažavaju jedni druge, poznaju jedni druge i jedni s drugima razmjenjuju iskustvo preuzimajući pozitivna postignuća zbog olakšanja vlastitog života, može se govoriti o interkulturalnom susretanju. Ne možemo spoznati sebe i svoju kulturu (u ovom slučaju kulturu profesije u kojoj jesmo) bez susretanja i kompariranja s drugima. Činjenica postojanja različitih profesija koje se bave čovjekom označila je postojanje jedne profesionalno multikulturalne zajednice i cilj konferencije je, između ostalog, bio omogućiti da profesionalna multikulturalnost bude shvaćena kao kvalitet ili stanje koje se "hrani" interkulturalnim susretanjima i dijalogom. Konferencija je bila izraz potrebe za više susretanja, slobodnih i otvorenih razgovora, iskrene razmjene i pozitivnih i negativnih iskustava, zajedničkih naučnih istraživanja. Ukratko rečeno, bila je izraz potrebe za lokalnim partnerstvom u obrazovanju, koje na Kongresu i nakon njega ima šansu postati internacionalno partnerstvo.

Plakat Konferencije

Konferencija je održana 18. januara u Sarajevu, u organizaciji Multidisciplinarnog društva za prevenciju mentalnog zdravlja (MDD) – Sarajevo, članova Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i Organizacionog odbora XIII svjetskog kongresa komparativnih edukatora. Po svojoj namjeni pripadala je pretkongresnoj aktivnosti koja je imala za cilj pripremiti učesnike da na predstojećem kongresu nastupe kao samostalni izlagači i prezentiraju rezultate vlastitog rada u oblasti interkulturalnog odgoja i obrazovanja.

Težila je okupiti stručnjake pomagačkih profesija radi razmjene informacija o dosadašnjim postignućima na polju interkulturalnog odgoja kroz dvije dimenzije: edukativnu i psihosocijalnu.

Ideja vodilja za organizaciju Konferencije sadržana je u stavu da se znanstvene discipline i različita područja profesionalnog rada s ljudima mogu smatrati različitim kulturama. Multikulturalnu dimenziju velikih zajednica, onih kojima je u fokusu interesovanja čovjeka uočavamo kod izuzetne bliskosti između humanističkih i društvenih znanosti s umjetnošću. Konferencija je, dakle, bila namijenjena multikulturalnoj zajednici profesionalnih po-

magača, kojima je u fokusu interesovanja čovjek kao pripadnik najrazličitijih ciljnih grupa s kojima ti pomagači rade. Tako se na istom radnom zadatku našlo 180 pripadnika najrazličitijih profesija:

- djelatnici psiho-pedagoške službe u osnovnim i srednjim školama, te direktori škola;
- pedagozi i psiholozi zaposleni u različitim ustanovama i organizacijama koje su nositelji i realizatori ideje interkulturalnog susretanja (nevladin sektor);
- odgajatelji u dječijim vrtićima, učitelji i nastavnici u osnovnim školama, te profesori u srednjim školama;
- umjetnici i djelatnici akademija scenskih i likovnih umjetnosti, koji su učestvovali u edukacijskim i psiho-socijalnim projektima;
- socijalni radnici i direktori službi za socijalni rad;
- polaznici poslijediplomskih studija iz područja društvenih i humanističkih znanosti;
- univerzitetski profesori, predavači, suradnici pedagoških akademija, filozofskih i drugih nastavničkih fakulteta;
- oni koji su prisutvom izrazili želju da kao izlagači učestvuju na predstojećem XIII kongresu pedagoga komparativista čiji je moto «Živjeti zajedno: Edukacijski i interkulturalni dijalog».

Osnovni ciljevi Konferencije bili su:

1. Omogućiti najnovije spoznaje o projektima i studijima koji se bave interkulturalnim susretanjima u obrazovnom sistemu, sistemu socijalne zaštite, u prostoru umjetnosti i scenskog izraza, te u oblasti psiho-socijalnog rada.
2. Razmotriti mogućnost individualnih i zajedničkih nastupa različitih profesionalnih skupina na predstojećem XIII kongresu komparativnih edukatora koji će se održati u Sarajevu od 3. do 7. septembra 2007.
3. Razmijeniti iskustva o dosadašnjim naporima da se djeluje u skladu s potrebom "živjeti zajedno" i "učestvovati u dijalogu".
4. Ojačati mrežu profesionalne podrške i razumijevanja u BiH.

**Pozdravno obraćanje Dženane Kalaš,
članice Organizacionog odbora Konferencije i voditeljice
Multidisciplinarnog društva za unaprjeđenje mentalnog
zdravlja – Sarajevo (MDD)**

U skladu s postavljenim ciljevima oblici rada na Konferenciji bili su koncipirani kao kombinacija plenarnog i grupnog rada. Uvodni i završni dio programa imao je za cilj da pruži učesnicima jasan okvir u kojem se toga dana radilo, a grupni rad je omogućio susretanje i upoznavanje, te interaktivno i iskustveno učenje u međusobnoj razmjeni informacija.

Rad u plenumu vodili su izlagači prof. dr. Adila Pašalić-Kreso, doc. dr. Mirjana Mavrak, mr. Amel Alić i mr. Larisa Kasumagić, s temama koje su govorele o poticanju duha komparativizma i internacionalizma u obrazovanju u BiH, o interkulturalnom susretanju i (ne)razumijevanju, o «pomagačima» kao multikulturalnoj zajednici, te o načinu pisanja i prijavljivanja rada i učešća na XIII svjetskom kongresu pedagoga komparativista.

Rad u osam grupa, koje su brojale po 20 sudionika, angažirao je i šesnaest moderatora. Osim koncentracije na lično upoznavanje, rad u grupama imao je za cilj predstavljanje vlastitih projekata na kojima su sudionici do tada radili i povezivanje njihovog rada s temama koje su predviđene za XIII svjetski kon-

gres pedagoga komparativista. Grupe su bile heterogene po mnogim kriterijima: različite profesije, različita starosna dob sudionika, različita kvaliteta i količina osobnog iskustva u sličnim kongresnim i konferencijskim aktivnostima. Ovo je – iako potcrtavajući multikulturalnu dimenziju Konferencije – predstavljalo i stanovitu opasnost da potrebe svih sudionika neće biti zadovoljene ovim sadržajnim i organizacijskim oblicima rada. Tako su se za istim stolom našli univerzitetski profesori, već iskusni u strategijama prijavljivanja radova i prezentiranja vlastitih postignuća, djelatnici NVO sektora ili odgojno-obrazovnih institucija, koji su također bilježili mnoge javne nastupe, ali i kolegice i kolege iz školske prakse, službe za socijalni rad, koji nisu imali ovo iskustvo. S pravom se može reći da je stoga i sama grupa predstavljala trećeg „voditelja“ u ovom radu.

Evaluacija je pokazala da su očekivanja sudionika, i pored njihovih različitosti, ispunjena, posebno s obzirom na potrebu susretanja s kolegama, uspostavljanja novih kontakata, te prikupljanja informacije više o detaljima aktivnog učešća u predstojećem Kongresu.

Plenarni dio Konferencije

Tim koji je organizirao Konferenciju sačinjavala 22 člana, vođena MDD-om. MDD je nevladina organizacija koja je s radom počela 1998. godine. Kao strukovno udruženje profesionalnih pomagača, MDD je do sada učestvovao u nizu projekata okupljajući najrazličitije ciljne grupe, ali je Konferencija „Edukacija i psihosocijalni rad – interkulturalno susretanje“ bila poseban izazov i zabilježena kao veliki uspjeh zbog velikog odziva sudionika. Pored financijske pomoći WCCES-a (Svjetskog udruženja pedagoga-komparativista), rad Konferencije je, osiguravanjem početnih sredstava, omogućilo i Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, koje je sa MDD-om u suradnji već dugih pet godina, dokazujući tako svoju spremnost da podrži projekte koji ne pripadaju samo jednoj strukovnoj skupini.

Posebno treba naglasiti da je Konferencija „Edukacija i psihosocijalni rad – interkulturalno susretanje“ projekt u čijoj su organizaciji i realizaciji ravnopravno imale učešće institucije formalnog i neformalnog obrazovanja (Filozofski fakultet – Odsjek za pedagogiju i MDD), te lokalne i internacionalne organizacije.

Ovaj organizacijski niz na kraju treba „začiniti“ podatkom da su pored članova MDD-a, Organizacionog odbora XIII svjetskog kongresa, moderatora iz drugih institucija formalnog i neformalnog tipa (Pedagoška akademija u Sarajevu i „Step-by-step“ - Centar za obrazovne inicijative), te predavača s Odsjeka za pedagogiju, svoju ljubav i pomoć u organiziranju Konferencije pružili i studenti Odsjeka za pedagogiju. Potpuno volonterski, ne zane-marujući pritom studijske obaveze, predano su radili u pripremi i izvođenju svih aktivnosti koje su se zbivale toga dana u Hotelu Saraj.

Rad Konferencije volonterski i "srcem" su pomogli studentice i studenti Filozofskog fakulteta, Odsjeka za pedagogiju

Ova konferencija o interkulturalnom susretanju pripada pretkongresnoj aktivnosti, koja je težila ka otvaranju svjetskih pedagoških i naučnih iskustava. To je izraz potrebe za okupljanjem i razmjenom iskustava jedne veoma brojne, znanstveno i stručno moćne multikulturalne zajednice koja stalno ima na umu progres čovječanstva putem modernizacije obrazovanja.

Završavajući ovaj kratki izvještaj u koji su teško mogli stati svi naši utisci i emocije koje nosimo sa sobom nakon Konferencije, poslužiti ćemo se riječima profesorice dr. Adile Pašalić Kreso kojima se obratila skupu: *«Ako ne može Sarajevo (ili Bosanac i Hercegovac) u svijet, može svijet u Sarajevo (u Bosnu i Hercegovinu). Ako ne može bosanskohercegovački pedagog na svjetske kongrese i konferencije, može svjetski kongres u BiH.»*

Tako nam preostaje da u iščekivanju kongresnog septembra 2007, kada bi se u Bosnu i Hercegovinu trebalo sliti hiljadu učesnika iz cijelog svijeta, ne zaboravimo šta je to što mi svijetu možemo reći o sebi, pokazujući da identitet naše zemlje nije samo identitet zemlje u tranzicijskom poslijeratnom vremenu, već zemlje koja može svoja naučna i stručna iskustva ravnopravno dijeliti s drugima.